

ARAPÇA ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ GELİŞİMLERİYLE İLGİLİ OKUMA PROGRAMLARI

Prof. Dr. Musa YILDIZ¹

Bu çalışmada sadece İmam-Hatip Liselerinde değil, ülkemizde her aşamada Arapça öğretmenlerin kendilerini meslekî olarak geliştirmeleri için gerekli olan okuma programları hazırlanmaya çalışılmıştır. Bu program hazırlanırken 20 yılı aşkın bir süre Arapça öğretim tecrübesi ve birikimle hareket edilmiştir. Çalışmanın amacı, ülkemizde Arapça öğretmenlere mevcut tecrübe ve birikimleri aktararak yararlı olmak, dolayısıyla ülkemizdeki Arapça öğretimine katkı sağlamaktır.

Arapça öğretmeninden beklenen; kendi öğretim alanı ile ilgili bilgileri çok iyi bilmesinin yanı sıra, alanındaki yenilikleri takip ederek öğrencilerinin öğrenmelerini kolaylaştıran ve onların ilgisini çekme yeterliliklerine sahip, etkili bir öğretici olmasıdır. Bu da onun kendisini sürekli olarak yenilemesiyle gerçekleşebilir. Artık günümüzde teknolojiyi kullanarak bilgiye ulaşma hızlandığı için bunu da gerçekleştirme eskiye nazaran daha kolaydır.

Yapılan bir araştırmaya göre², öğrenci başarısı ile öğretmen niteliği arasındaki ilişki, öğrenci başarısı ile sınıf büyüklüğü, eğitime yapılan toplam harcama ve öğretmen maaşları gibi faktörler arasında bulunan ilişkiden daha güçlüdür.

Bu sunumda Arapça öğretmenlerinin meslekî gelişimlerine katkı sağlayacak yirmi kitap tarafımızdan tespit edilmiş olup, ihtiyaç duyulma sırasına göre şu şekildedir:

1. Özcan Demirel, *Yabancı Dil Öğretimi, Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası, Pegem Yayınları, Ankara 2003, 193 s.*

Bu eser, Eğitim Fakültelerinin Yabancı Dil Öğretmenliği Bölümlerinin Özel Öğretim Yöntemleri dersleri için hazırlanmıştır. Ayrıca, yabancı dil öğrenmek ve öğretmek isteyenler için de bir kılavuz niteliği taşımaktadır.

2004-2005 öğretim yılından itibaren tüm Avrupa ülkelerinde uygulanmaya başlanan Avrupa Dil Portföyü bu eserde açıklanmıştır. Bu uygulama ile her Avrupalı vatandaşın bir dil pasaportu taşıması beklenmekte, ayrıca dil özgeçmişi olan dil biyografisini ve öğrendiği dillerde ortaya koyduğu tüm çalışmalarını ya da adlarını belirtmesi istenmektedir.

Avrupa Birliği ile bütünleşme sürecinde çok dilli Avrupa vatandaşı olabilmenin yolu en az iki yabancı dili bilmekten geçmektedir. Geleceğin çok dilli Avrupalı Türk vatandaşlarına, öğretmen ve öğrencilerine bu eseri okumak yararlı olacağı kanaatindeyim.

Eserde, Türkiye’de yabancı dil öğretimi, yabancı dil öğretim ilkeleri, yabancı dil öğretim yöntemleri, yabancı dil öğretim teknikleri, yabancı dil dersinin işlenişi, yabancı dil öğretiminde ölme ve değerlendirme, yabancı dil öğretim etkinliklerini planlama olmak üzere yedi bölüm bulunmaktadır.

2. Muhammed ‘Alî el-Hûlî, *Esâlibu Tedrîsi’l-Luğati’l-‘Arabiyye (Arapça Öğretim Metotları* adıyla Türkçeye Çev. Cihaner Akçay), Riyâd 1982, 171 s.

¹ Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Arap Dili Eğitim Anabilim Dalı.

² Hilmi Demiral ve diğ., “Sınıf Öğretmenliği Özel Alan Yeterlilikleri Hakkında Öğretmen Adaylarının Görüşleri”, IX. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu, Fırat Üniversitesi 20-22 Mayıs 2010.

Kitap Arapça aslından Türkçeye çevrilerek 2000 yılında Yard. Doç. Dr. Cihaner Akçay tarafından Ankara’da yayınlanmıştır (VII+144 s.). Kitapta dilin tanımı, özellikleri, dilbilim, Arap dilinin önemi, yabancı dil öğretim metotları, seslerin öğretimi, dil kalıplarının öğretimi, kelime öğretimi, okuma öğretimi, yazı öğretimi, dil sınavları ve yardımcı araçlar konularını işleyen sekiz bölüm yer almaktadır.

Arapça öğretmenlerine alanın özel terimlerini öğrenmeleri için bu eseri Arapça aslından okumaları, ihtiyaç duyduklarında Türkçe çevirisine müracaat etmeleri tavsiye edilmektedir.

3. Hüseyin Küçükkalay, *Kur’ân Dili Arapça, Manevi Değerleri Koruma ve İlim Yayma Cemiyeti, Konya 1969, 379 s.*

Kitabın yazarı rahmetli Hüseyin Küçükkalay (1932-1999) Hocamız tarafından Mukaddime kısmında dilin el-İsnevî, İbnu’l-Hâcib, İbn Cinnî ve Muharrem Ergin’e göre tarifi, genel dilbilimin ihtiva ettiği bazı konular başlığı altında dillerin hayatı, dillerin temel bilimi, ses bilimi, manabilim, etimoloji, filoloji gibi bazı konular ele alınmıştır.

Birinci bölümde, İslam dünyasında ve Hıristiyan dünyasında dillerin doğuşuyla ilgili görüşler ile dil çalışmaları işlenmiştir. İkinci bölümde, dil grupları konu edilmiştir. Üçüncü bölümde, Samî kavimler ve Arap dili, Arap dilinin tarihçesi, Arap dilinin genişliği, Arap dili ve musikî, Kuran, Hadis ve İslamiyetin Arap dili üzerindeki tesiri, Arap dilinde lehçeler, Kuran-ı Kerimin yedi harf üzerine nüzülü ve Arap dilinin bazı hususiyetleri geniş geniş incelenmiştir.

4. M. Sadi Çöğenli, *Âyet ve Hadis Örneklî Arapça Dilbilgisi Sarf, İstanbul 2010, 2. Baskı, 446 s.*

Bu eser, Kuran ve Hadis esas alınarak Arapça Sarf bilgisine yönelik hazırlanmıştır. Öğretimi daha da kolaylaştırmak için konular sistematik kalıplar çerçevesinde anlatılmış olup, İlahiyat Fakülteleri ve Arapça bölümlerinde okuyan öğrenciler göz önünde bulundurularak hazırlandığından Arap dilinin Sarf ile ilgili hemen hemen bütün konuları verilmiştir.

Eserin giriş kısmında müteaddî-lâzım (geçişli-geçişsiz), malûm-mechûl fiiller (etken-edilgen), aksâm-ı seb’a, sülâsî fiillerin altı bâbı incelenmiştir. Birinci bölümde, sülâsî fiiller, ikinci bölümde, rubâî fiiller, üçüncü bölümde, humâsî fiiller, dördüncü bölümde, sūdâsî fiiller, beşinci bölümde, sarf bilgisi işlenmiştir.

Bu kitabın günümüze kadar yayınlanan Arapça Sarf kitaplarından ayrılan en belirgin özelliği konularla ilgili verilen örneklerin tamamen Kuran ve Hadislerden seçilmesidir.

5. M. Sadi Çöğenli, *Âyet ve Hadis Örneklî Arapça Dilbilgisi Nahiv, İstanbul 2011, 2. Baskı, 382 s.*

Bu eser, Kuran ve Hadis esas alınarak Nahiv bilgisine yönelik hazırlanmıştır. Öğretimi daha da kolaylaştırmak için konular sistematik kalıplar çerçevesinde anlatılmış olup, İlahiyat Fakülteleri ve Arapça bölümlerinde okuyan öğrenciler göz önünde bulundurularak hazırlandığından Arap dilinin Nahiv ile ilgili hemen hemen bütün konuları verilmiştir.

Eserde kelamın kısımları, fiilin kısımları, ismin kısımları, zamirler, işaret isimleri, ism-i mevsûller, mebnîlik, irâb, fâil, nâib-i fâil, tenâzu’, mübteda ve haber, müzekker ve müennes, nevâsîh, mefûller, hâl, temyîz, istisnâ, tevâbi’, mecrûrat, sayılar, ism-i fâiller, övgü ve yergi fiilleri, ism-i tafdil, nidâ, terhîm, istiğâse, iğrâ, tahzîr, nüdbe, istifhâm ve zarflar işlenmiştir.

Bu kitabın da günümüze kadar yayınlanan Arapça Nahiv kitaplarından ayrılan en belirgin özelliği Sarf kitabında olduğu gibi konularla ilgili verilen örneklerin tamamının Kuran ve Hadislerden seçilmesidir.

6. Soner Gündüzöz, *Arapçada Kelime Türetimi, Kavramlar, Kuramlar, Kurumlar, Din ve Bilim Kitapları, Samsun 2005, 281 s.*

Bu kitap Arapçada kelime türetme yollarını, yeni kelimelerin ortaya çıkış serüvenini altı bölüm halinde ele almaktadır. Kitabın arka kapağında yer alan şu cümleler içerik hakkında bize önemli bilgiler verir mahiyettedir:

“Arapça, olmadık mefhumların tek bir anlam dokusunda birleştiği bir dil olarak, mâhir bir sanatkârın bin bir farklı motifi naksettiği bir kanaviçe gibidir. Gergef gibi işlenmiş, büklüm büklüm dokunmuş, her zaman sürprizlerle dolu bir dildir. Arapçada kelime türetim yolları bu dile zengin bir sözvarlığı sağlar. Bu anlamda Ziya Paşa “Vardır Arabîde bazı külfet//etmek gerek iştikâka dikkat” der.

Arapçada geleneksel olarak biçimsel türetimi ifade eden 'iştikâk', günümüzde, anlama dayalı türetim yollarını da ifade eden bir terim hâlini almıştır. Anlama dayalı türetim yolları ise mecâz, istiâre, kinâyê gibi yollardır. Bunlar edebiyatın olduğu kadar, türetim biliminin de temel unsurlarıdır.

Biçime ve anlama dayalı türetim yollarının yanında üçüncü bir türetim yolu ise, yabancı kelimelerin Arap fonetiğine uydurulmasıdır. Bunlar, Arapçada kelime türetiminin üç temel damarıdır. Örneksime (kıyâs) olgusunun da türetimde oynadığı rol dikkate alınınca türetimin dört temel yolu belirlenmiş olur. Bu yolların alt türleri dikkate alındığında Arapçada kırk değişik türetim yolu ile karşılaşılr.”

7. Cihaner Akçay, *Arapçada Yaygın Kelime ve Kalıplar, Aktif Yayınları, Ankara 2005, 536 s.*

Bu kitap, öğrencilerin Arapça anlatımda karşılaştıkları zorlukları aşmalarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Sınavlardan sonra yapılan hata çözümlemeleri, meslektaşlar ve öğrenciler ile etkileşim ve yazarının yaklaşık yirmi yıldır sınıf içinde kazandığı tecrübeler bu kitabın ortaya çıkmasına önemli katkı sağlamıştır.

Yazarı, bu kitabı ortaya koymak için çeşitli alanlarda toplam 32 kitap ve dergiyi tarayarak Arapça anlatımda kullanılan 1544 yaygın kelime ve kalıbı belirlemiştir. Kitaptaki kalıplar Arapça fiil kökleri esas alınarak sıralanmış, her bir kalıbın kullanılışı için Türkçe çevirisiyle birlikte birkaç örnek cümle verilmiş ve öğrencilere kolaylık sağlamak amacıyla çalışmanın sonunda yaygın kelimeler indeksi eklenmiştir.

8. Hüseyin Yazıcı, *Örnekleleriyle Arapçada Bağlaçlar ve Yapılar, Dağarcık Yayınları, İstanbul 2006, 452 s.*

Bir dili kavrayabilmenin en önemli unsurlarından biri de, o dilin bağlaçlarının doğru kullanılabilmesidir. Bu eser, ülkemizde Arapça öğrenenlerin en çok sıkıntı çektikleri noktalar dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Eserin en önemli özelliği, bağlaç ya da başka bir yapının hemen hemen tüm farklı anlamlarının bir arada toplanması ve bu anlamları karşılayan örneklerin çevirileriyle birlikte verilmesidir.

Kitapta 1000’den fazla bağlaç ve yapı için zengin karşılıklar, 3000’den fazla örnek ve çevirileri ile kullanımı kolaylaştıracak Arapça ve Türkçe indeks yer almaktadır.

9. İlyas Karşı, *Arapçada Çok Kullanılan Fiiller Sözlüğü, Ensar Yayınları, İstanbul 2011, 555 s.*

Bu çalışma, özellikle günümüzde çok kullanılan 2000 Arapça fiili ve kullanılan cümleleri ihtiva etmektedir. Bu cümlelerin büyük bir kısmı Arap dünyasında kullanılan güncel cümlelerden oluşmaktadır. Bunların dışında âyetler, hadisler ve eski ya da yeni Arap

şirinden örnekler de mevcuttur. Bu örneklerin sayısı da 12 000'i aşmaktadır. Kelimelerin sıralanışı fiillerin mâzî kalıbı üzerinden alfabetik olarak yapılmıştır. “Ebâha” fiiliyle başlayan kitap, “Vehene” fiiliyle son bulmaktadır.

10. Emrullah İşler; Musa Yıldız, *Arapça Çeviri Kılavuzu*, Elif Yayınları, 3. baskı, İstanbul 2011, 236 s.

Arapça Çeviri Kılavuzu, Arapça-Türkçe her iki dile çeviri yapmak isteyen ve bu alanda uğraş verenlerle, başta üniversitelerimizin Arapça ana bilim dallarında okuyan öğrenciler olmak üzere, çeşitli örgün ve yaygın öğretim kurumlarında Arapça öğrenenlere yardımcı bir kaynak olması düşüncesiyle hazırlanmıştır. Diğer taraftan bu kitabın, içerisinde çeviri soruları bulunan KPDS adayları için de bir başvuru kitabı olacağı düşünülmüştür. Kitapta çevirisi yapılan cümleler ve metinler çeşitli konuları içermektedir.

Kitabın giriş kısmında, Çeviri İşlemine Genel Bir Bakış başlığı çeviri ve tarihçesi hakkında genel bilgi verilmiştir. Birinci bölümde, Arapça dilbilgisi özeti yapılmıştır. İkinci bölümde, Arapçadaki zamanlar, basit, bileşik ve karmaşık zamanlar olarak detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Üçüncü bölümde, Arapça cümle kuruluşu, yapılarına göre Arapça cümleler, belli başlı yan cümleler başlıkları altında cümle konu edilmiştir. Dördüncü bölümde, Arapçadaki edatlar ve kullanımları ele alınmıştır. Beşinci bölümde, çeşitli konularda hem Arapçadan-Türkçeye, hem de Türkçeden-Arapçaya cümle çevirileri verilmiştir. Altıncı bölümde, çeşitli konularda metin çevirileri yer almıştır.

11. Mehmet Hakkı Suçin, *Öteki Dilde Varolmak*, Multilingual Yayınevi, İstanbul 2010, 224 s.

Bu eser, yazarının doktora çalışması olup, sözcük ve kalıplaşmış ifadeler düzeyinde genelde kaynak dil ile hedef dil arasında, özeldi ise Arapça-Türkçe ve Türkçe-Arapça çeviride karşılaşılan eşdeğerlik sorunlarını ve bu sorunları çözmek için izlenebilecek stratejileri ele alan betimsel bir araştırma niteliği taşımaktadır.

Birinci bölümde, çeviride eşdeğerlik yaklaşımları, ikinci bölümde, sözcük düzeyinde genel eşdeğerlik sorunları, üçüncü bölümde, kalıplaşmış ifadeler düzeyinde genel eşdeğerlik sorunları, dördüncü bölümde sözcük ve kalıplaşmış ifadeler düzeyinde genel eşdeğerlik stratejileri işlenmiştir.

Arapça çeviribilim alanında ilk akademik eser niteliğindedir ve çeviribilimin gerek Türkçede gerekse Arapçada çok yeni bir disiplin olması nedeniyle, kitabın çeviribilim terminolojisine katkısı büyüktür. Birçok çeviribilim teriminin Türkçe veya Arapça karşılıkları ilk kez yazar tarafından bu kitapta önerilmiştir.

12. Soner Gündüzöz, *Kur'an'ın Eşsiz Dili*, Kur'an'da Gramer Yanlışı İddialarına Cevap, Etüt Yayınları, Samsun 2011, 124 s.

Bu kitap, Kur'an'daki gramere aykırı görünen yapıları tahlil etmek ve bunların dayanağının ne olduğunu ortaya koymak için kaleme alınmıştır. Kitapta Kur'an'ın üslup ve dil özelliğini ortaya koyan en önemli unsurlardan olan ve bazı oryantalistlerce “Kur'an'da gramer yanlışı vardır” iddiasına zemin oluşturan dil yapıları, geleneksel değerlendirmelerin ve dilbiliminin bugün ulaştığı seviye bakımından incelenmektedir.

Kitap, Kur'an'ı Arapçasından öğrenme arzusu içinde olanların Kur'an'ın gramer yapısında karşılaştıkları bazı engelleri kaldıracak ve oryantalistlerce ortaya atılan “Kur'an'daki gramer yanlışı” iddialarına bilimsel bir cevap olacak tarzda bir eserdir. Arapça hocaları da zaman zaman bu sorulara muhatap olmaktadır. Kâle nisvetun (Yusuf, 12/30) örneğinde fiil ve failin cinsiyetlerinin birbirini tutmaması gibi.

Arapça öğretmenlerinin ülkemizde alanında ilk ve tek olan bu eseri okumaları hem Kuran-ı Kerim'e olan vukufiyetlerini artıracak, hem de bu türden sorulara cevap vermelerine katkı sağlayacaktır.

13. Emrullah İşler; Musa Yıldız, *Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi*, Elif Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2010, 354 s.

Kitapta, Arapça öğrenenlerin kullanımına 120 metin sunulmaktadır. Metinler çeşitli alanlardan özenle seçilmiştir. Orta düzeyde kısa metinlerle başlayan kitap, ileri düzeydeki daha uzun metinlerle devam etmektedir. Parçalarda geçen ve anlamı bilindiği takdirde konunun kavranmasını kolaylaştıracağı düşünülen kelimeler; metin içerisindeki yazımı ve kullanıldığı bağlamdaki anlamı esas alınarak Türkçe karşılıklarıyla parçalardan hemen sonra sunulmuştur. Kitabın tamamında metinleri anlamaya yönelik altı tip soru hazırlanmıştır.

Kitap Arapça öğrenenlerin modern metinleri anlamalarına katkı sağlayacak ve KPDS vb. sınavlarda metin türü soruları daha kolay kavratacak tarzdadır.

14. Nihad M. Çetin, *Arapça Metinler-I (en-Nusûs el-Muhtâra)*, İstanbul 1983, VIII+269 s.

Rahmetli Nihad Mazlum Çetin (1924-1991) Hocamızın dört bölüm olarak kaleme aldığı bu eseri Raşit Halifelerin sözlerinden ve Peygamber Efendimizin hadislerinden, kaplumbağa ile tilki gibi çeşitli klâsik hikayelerden, İbnu'l-Esîr'in *el-Kâmil fi't-Târîh*'i, el-Bağdâdî'nin *Hizânetu'l-Edeb*'i, Taşköprüzâde'nin *Miftâhus's-Se'âde*'si, İbn-i Haldûn'un *Mukaddime*'si, İbn-i Kuteybe'nin *eş-Şi'r ve's-Şu'ara*'sı, Câhiz'in *Kitâbu'l-Buhalâ*'sı gibi klasik kaynaklardan seçilmiş örnek metinlerden oluşur.

Bu eser klâsik kaynaklardan derlenmiş tek Arapça metin kitabı olma özelliğini günümüze kadar sürdürmekte olup, bu kitabı hakkını vererek okuyanlar klâsik metinleri anlamada zorluk çekmeyeceklerdir.

15. Musa Yıldız; Nurettin Ceviz, *Arapça Okuma Becerisini Geliştirme Rehberi*, Elif Yayınları, İstanbul 2009, 272 s.

Arapça Okuma Becerisini Geliştirme Rehberi adlı bu kitap, aslında Arapça anlayarak hızlı okuma becerisini geliştirmeyi amaçlayan bir çalışmadır. Temel düzeyde Arapça bilen herkesin daha kısa zamanda daha çok Arapça metin okumalarını sağlamak amacıyla kaleme alınmıştır.

Kitabın giriş kısmında, okuma becerisi, okuma çeşitleri, etkin okuma, serbest okuma, birinci bölümünde, görme ve tanıma aşaması, ikinci bölümünde, kavrama aşaması, üçüncü bölümünde, belleme aşaması işlenmiş, dördüncü bölümünde, uygulamaya yönelik çeşitli alıştırmalar yer almaktadır. Kitaptaki alıştırmaların bir çoğu oyun türünde olduğundan öğretmenlere şiddetle tavsiye edilir. Zira öğrencilerin ders esnasında sıkılma gösterdikleri anlarda öğretmenin dersi bir oyun havası içerisinde sürdürmesi için bu eser uygun bir çalışmadır.

Kitabın ekler kısmında ise Arapçadaki Yaygın Hatalar (el-Ahtâuş-Şâi'a), "Lâ Tekul" (Deme) : "Kul" (De) başlıkları altında sıralanmıştır. Örnek:

مَا زُرْتُهُ أَبَدًا. قُلْ! لَا تَقُلْ! مَا زُرْتُهُ قَطُّ.

Ayrıca Arapçada çok kullanılan 1000 kelime listesi "İsimler, Sıfatlar ve Diğer Kelimeler" ve "Fiiller" başlıkları altında sıralanmıştır. İsimler tekil-çoğul olarak, fiiller de mâzî, muzâri, mastar halleri ve kullanıldığı harfi cerlerle verilmiştir.

16. Nurettin Ceviz, *Uygulamalı Basın Arapçası*, Elif Yayınları, İstanbul 2010, 287 s.

Uygulamalı Basın Arapçası kitabının en önemli hedefi, orta ve ileri düzey Arapça öğrenenlerin Arapça basın dili gibi özel bir alanda okuma-anlama ve yeniden yapılandırma becerilerini geliştirmeye yardımcı olmaktır.

Metinler ve diğer çalışma örnekleri, günümüz basın dilini yansıtmaya niteliğine sahiptir. Metinlerin farklı üsluplardan seçilmesine özen gösterilmiştir. Bu çalışma "*Petrol Fiyatları, Uçak Kazaları, Seçimler, İklim Değişikliği, Afrika Birliği Zirvesi, Domuz Gribi, Depremler, Su Baskınları, İnsan Hakları, Ekonomi, Mayın Temizleme, Somali Korsanları*" başlıkları altında, dünya medyasında yer bulan güncel konulara dair metinler ve alıştırmalarla geniş bir kelime, terim ve kavram dağarcığı sunmaktadır.

Kitapta görselliği sağlaması için ana metinlerle birlikte resimlendirme de yapılmıştır. Kitabın başında haber metinlerinde kullanılan bazı fiillere dikkat çekilmiş ve bu fiiller örnek cümlelerde gösterilmiştir. Metinlerde geçen terimler metnin hemen altında "kelime dağarcığı" başlığı altında verilmiştir. Her metin ile ilgili değişik türde zengin alıştırmalar vardır.

Çeviri alıştırmaları da ihmal edilmemiş ve gerek Arapçadan Türkçeye, gerek Türkçeden Arapçaya çeviri alıştırmaları verilmiştir. İlgili konu etrafında birkaç metin verilmiş ve her ünitenin bir bölümü içinde "metin karşılaştırma" başlığı altında aynı konuda yazılmış ancak farklı kaynaklardan alınan iki metin karşılaştırılmıştır. Ünite sonlarında alıştırmaların çözümleri verilmiştir.

17. Mahmut Süleyman, *Basın Arapçası, Modern Yöntemlerle Basın Dili Eğitimi, Cantaş Yayınları, İstanbul 2011, 386 s.*

Basın Arapçası konusunda Türkiye'de en son çıkan ve yeni kelimelerin kullanıldığı bir eserdir. Bu eser dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, basından manşetler ve Arap dünyasından bilgiler, ikinci bölümde, kısa haberler, üçüncü bölümde, makaleler, dördüncü bölümde de, Arapça-Türkçe; Türkçe-Arapça alfabetik sözlük yer almaktadır. Kitapta yaklaşık 2 bin 500 kelime veya kalıp bulunmaktadır.

Bu çalışmamızda Basın Arapçası konusunda iki ayrı kitabın sunulmasının sebebi, her iki kitabın da basın Arapçasını geliştirmek isteyen kişilere farklı farklı kazanımlar sağlayacağını düşünmemizden dolayıdır.

18. Erdinç Doğru, *Dilin Derin Devleti Deyimler, Fecr Yayınları, Ankara 2011, 168 s.*

Yazarının doktora tez çalışması olan bu eserin amacı, modern Arapçada kullanılan deyimlerin yapısal ve anlamsal özelliklerini incelemek ve gerek Arapçanın öğretiminde gerekse kullanımında deyimlerin yerini ve önemini araştırmaktır.

Çalışmanın giriş bölümünde, "mesel" teriminde görülen karışıklıklar ele alınmış ve Arapların zihnindeki bu alanla ilgili kavram karışıklığı örneklerle ispatlanmaya çalışılmıştır. Birinci bölümde, gerek içerik gerekse biçim yönlerinden "deyim" ile benzer yapılar arz eden bazı dil birliktelikleri ele alınmıştır. İkinci bölümde, deyimlerde en sık kullanılan söz sanatları olan "teşbîh", "istiâre", "mecâz-ı mürsel" ve "kinâye", "mecâz" başlığı altında işlenmiştir. Üçüncü bölümde, Arapçada deyimlerin bazı sözdizim özelliklerine değinilmiş ve deyimler fiil cümlesi, isim cümlesi, sözcük öbeği ve hikâyesi olan deyimler şeklinde kategorize edilmiştir. Dördüncü bölümde, deyimlerin Arapça öğretimindeki yerine, önemine ve deyim öğretim ve öğreniminde karşılaşılan sorunlar ile çözüm önerileri işlenmiştir.

19. İbrahim Özay, *Açıklamalı Örneklerle Kpds Arapça Soru Bankası, Asil Yayın Dağıtım, Ankara 2007, 244 s.*

Bu eser, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (KPDS) Arapçaya yönelik sınava hazırlık kitabıdır. Kitabın testlerinin hazırlanmasında, 2003 Mayıs ayında değiştirilen yeni KPDS formatında çıkan soru tipleri esas alınmıştır.

Kitapta her bir bölümde sorulara geçmeden önce, adayların konu ile ilgili test maddesinin çözümünde uygulayabilecekleri farklı stratejiler önerilmiş ve ipuçları verilmeye çalışılmıştır. Daha sonra bunların uygulamalı olarak gösterildiği çözümlü örneklere yer verilmiştir. Bundan amaç adayların, bu bilgilerin ışığında çözecekleri sorularla sınava ilişkin olarak zayıf ve güçlü yönlerini kolaylıkla tespit edebilmeleridir.

Birinci bölümde, cümlede boş bırakılan yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulma, ikinci bölümde, parçada numaralandırılmış yerlere uygun düşen sözcük ya da ifadeyi bulma, üçüncü bölümde, verilen cümleyi uygun şekilde tamamlayan ifadeyi bulma, dördüncü bölümde, Arapça cümleye anlamca en yakın Türkçe cümleyi bulma, beşinci bölümde, Türkçe cümleye anlamca en yakın Arapça cümleyi bulma, altıncı bölümde, paragraf tamamlama, yedinci bölümde, verilen duruma uygun düşen ifadeyi bulma, sekizinci bölümde, parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümleyi bulma, dokuzuncu bölümde, verilen cümleye anlamca en yakın cümleyi bulma, onuncu bölümde, karşılıklı konuşmada boş bırakılan yere uygun düşen ifadeyi bulma, on birinci bölümde verilen bir metinle ilgili soruları cevaplama yer almaktadır.

20. Nurettin Ceviz; Kenan Demirayak; Nevzat Hafız Yanık, *Yedi Askı, Arap Edebiyatının Harikaları, Ankara Okulu Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2010, 191 s.*

Arapça öğretmenleri buraya kadar sunduğumuz kitaplarla Arap dili alanında kendilerini meslekî olarak yetiştirmelerinin yanında, Arap edebiyatıyla ilgili bazı temel bilgileri de elde etmeye ihtiyaç duymaktadırlar. *Yedi Askı*, Arapça orijinal adıyla *el-Mu'allakâtu's-Seb'* bu ihtiyaca bir nebze olsun cevap verecek türdendir.

Yedi Askı, Arap şiirinin İslam dininin doğuşundan yaklaşık yetmiş yıl önce ortaya çıkmış şaheserleridir. Bunlar İmru'u'l-Kays, Tarafe b. el-Abd, Zuheyr b. Ebî Sulmâ, Lebîd b. Rebî'a, Amr b. Kulsûm, Antera b. Şeddâd ve Hâris b. Hillize adlı şairlerin sözlü edebiyat geleneği içinde ortaya koydukları ilk parlak örneklerdir.

Eserde Muallaka şairlerinin yukarıda sıralandıkları şekilde hayat hikâyeleri, Muallakasının Türkçeye çevirisi ve Arapça orijinali hareketli olarak verilmiştir.

Daha önce Ord. Prof. Dr. Şerefeddin Yaltkaya tarafından *Yedi Askı* adıyla mensûr ve İsmet Zeki Eyüboğlu tarafından *Yedi Askı/Arap Şiirinin İlk Parlak Dönemi* adıyla manzûm çevirisi yapılan Muallakaların bu çevirisi öncekilerine göre daha anlaşılır ve akıcıdır.

Sonuç olarak; bu çalışmada Arapça öğretmenlerinin meslekî gelişimleriyle ilgili tarafımızdan oluşturulan okuma programları için 20 kitap önerilmiştir. Bu kitapların bazıları alanlarında tek eser olmasına rağmen, bazıları birkaç kitap arasından seçilmiştir. Bu seçimde Arapça öğretmenlerinin meslekî gelişimlerine en çok katkıda bulunacak olan eser tercih edilmiştir.

Bu eserlerin Arapça öğretmenlerince okunması için tarafımızdan asgarî bir süre önerilmemektedir. Bu, Arapça öğretmenin kendisini meslekî olarak yetiştirme ihtiyacına göre değişiklik arz edebilecektir. Ancak yukarıda sıralanan kitaplar için önerilen azamî süre iki yıldır. Bu süre içerisinde önerilen kitaplar okunurken onlinearabic.net, aljazeera.net, [bbcarabic](http://bbcarabic.com) (www.bbc.co.uk/arabic/) gibi sitelerden güncel haberlerin fırsat buldukça takip edilmesi, öğretmenlerimizin dinlediğini-anlama ve konuşma becerilerini geliştirilmelerine katkıda bulunacaktır. Bütün bunlarla birlikte her gün kelime kelime Kuran mealinden değerli

Arapça öğretmenlerimizin bir sayfa Kuran okumaları Arapçalarını daha da geliştirmelerine sebep olacaktır.